

τούς τῶν ἡδονῶν μὲ σεβασμὸν καὶ πάλε στέκω μπρὸς στὸ πρῶτο ἀγιο εἰδωλό μου. Ό ζηνθρωπος τῶν τελευταίων χρόνων, δ ἡνθρωπος τῆς ὥλης, θὰ σοῦλεγε πῶς μέσ' στὴν ἀγκαλιὰ του θὰ γνώριζες τὴν εὐτυχία καὶ τὸ γιατρικὸ τοῦ πόνου σου, μὰ δ παλιὸς ἡνθρωπος, ποῦ δὲ σου μέσα μου ἔπινησε, δ ποιητὴς κι ὄνειροπλέχτης, δὲ θέλεις μὲ τὰ χέρια του γὰρ καμματιάσει τὸ εῖδωλο ποῦ ξαναθρῆκε, καὶ σοῦ προσφέρει ἀμύδυντο θυμίαμα τὴν πρώτη του λατρεία.

Στὰ λόγια μου αὐτὰ ἀχτινοβόλησε τὸ πρόσωπο τῆς Ρίτας. Τ' ἀχτινοβόλημά της αὐτὸς εἶναι σημάδι εὐτυχίας, σκέφτουνταν δ ἡνθρωπος δ πρῶτος προσπαθῶντας τὸ σατανικὸ νὰ πνίξει γέλοιο τοῦ καινούργου ἀνθρώπου ἔνοιωσα· ξάφνου τὰ ζεστά τῆς Ρίτας χεῖλα στὰ δάχτυλά μου πάνω. Ανατρίγιασα...

— Τι κάνεις, Ρίτα;

— "Ἄσε με, Τόνη. Εὐχαριστῶ. Απόφε εἶναι σᾶν καὶ χτές, κι ἀρχίζει μέσα μου δὲ νεκρανάσταση.

— "Ε' σεῖς, τελειώσατε;

Εἶχαμε ξεχάσει τὸ Γιώργο καὶ τὴν φιληνάδα του. Σηκωθήκαμε, πήγαμε κοντά τους.

— Πάμε, παξιδιά.

— Πόμε.

— "Ερχεσαι μαζί μας, Τόνη;

— "Όχι· εὐχαριστῶ. Περιμένω φίλους μὲ τὸ καΐκι.

— Καληνύχτα τὸ λοιπόν.

— Καληνύχτα σας.

Πήρανε τὸ δρόμο τοῦ ἄγιου Γιώργη. Γύρισα σὲ δύο λεφτά καὶ τὴν ἐδεπτα ἀγνὴ νὰ φεύγει, μέσα στὸ μαγεμένο φῶς.

"Απόφε εἶναι σᾶν καὶ χτές, μὰ αὔριο; "Αδικοθάναι δὲ ἡ φτωχιὰ νὰ μὴ γνωρίσει τῆς ζωῆς τὸ πιὸ γλυκὸ τὸ χρύσιμα, καὶ λούλουδες, νὰ μαραθεῖ γωρίς τὴν πιὸ μεθυστικὰ της μυρωδιὰ νὰ φέξει. Γιατὶ ὑπόσκεπτες φανταστικές, κι ἔπ' τὸν ἀνθρώπινο ἑγωγόμενο πλασμένοι νόμοι, τ' ἀριστούργημα τῆς μάννας μας τῆς φύσης νὰ χαλνοῦν;

Ψέμα δὲ ἀνθρώπινη σοφία, ἀφοῦ ποτὲς νὰ κυρίψει δὲν κατάφερε τὸ κάστρο ποῦ οἱ αἰστησες γύρω μας στήνουνε, κι ἀφοῦ τὸ μικροσκοπικὸ μυαλὸ σταματᾷ ἀπότομα στὰ σύνορα τῆς φύσης, ἔπειτε, τὶς χάμαρες ἀφίνοντας καὶ τὶς ὅπτασίες, τὴν γήινη τὴν εὐτυχία νὰ γυρεύει καὶ τὴν φυσικὰ τῶν ἀρμονία.

Αὐτὰ δὲ ἡνθρωπος τῶν τελευταίων χρόνων σκέφτουνταν, μὰ πάλι δὲ φωνὴ τοῦ πρῶτου ἡνθρώπου ἀκούστηκε:

— "Ἄσε με στὸ βασιλεῖο μου διομόναχος νὰ βασιλέψω. Τὸ πρῶτο τόνειρο, ὄνειρο γλυκὸ πάντα δὲς μένει, καὶ τ' ἀχτινοβόλο τὸ στεφάνη δὲς μὴ πέσει ἀπ' τὴν μοναχικὰ ἀγια εἰκόνη στῆς φυχῆς μου τὸ εἰκονοστάτιο.

Μὲ τέτοιες σκέψεις ξαπλώθηκα στὰ χαλίκια. Τὰ μάτια μου πήραν τ' ἀκρογιάλι, κι ἀρχίσαν νὰ γλυστροῦν στοῦ ἀσκητῆ πάνω τὰ τείχια.

Ἐκεῖ δὲ πρῶτος ἀσκητῆς, τοῦ χορταγμοῦ τὴν ἀηδία πρὸν νὰ δοκιμάσεις ἔκρυψε τὴν φλόγα τῆς καρδιᾶς του, τὴν ἀσθεστὴ τὴν δίψα του. Γονατιστὸς στὶς ἀγριες τὶς εἰκόνες μπρός, ζητοῦσε νὰ τοῦ λύσσου τὸ πρόβλημα τὸ ἀλυτό καὶ τοῦ σκληροῦ τοῦ πόνου τὴν αἴτια. "Ἐνα πρῶτη στὸ δάσος μέσα πεθαμένο τονέ βρήκανε μ' ἀνάπταψη οὕτε στοῦ ὕπνου τοῦ ἀτέλειωτου τὴν ἀγκαλιὰ δὲ βρῆκε, κι ἔμεινε τὸ δάσος στοιχειωμένο.

Σιγὰ σιγὰ τὰ μάτια μου στὴν κορυφὴ ἀνέβηκαν τοῦ βράχου, καὶ ξάφνου ξάνοιξαν, καὶ πάνω, τὴν μαύρη σιλουέττα τοῦ ἐρημίτη. Πάγωσε τὸ αἷμα

μου γιὰ μὲ στιγμή. Ό ζωντανὸς ἄραγε νάταν δὲ πεθαμένος ποῦ ξανάρτε γυρεύοντας στὴ γῆ πάνω τὶς γήινες τῆς ἀγάπης του ὁμοφύλες; Ό ζωντανὸς δὲ ἀσκητῆς ποῦ γυρεύει τοῦ παραδείσου τὴν εἰκόνα στὴν ἀσημένια τὴν ὑγιειά, δὲ δὲ πεθαμένος πάφησε πίσω τὸν κόσμο τὸν πνευματικὸ ὃπου ζητοῦσε μάταια τῆς ἀγάπης του τὰ ὑλικὰ σφιχταγκαλιάσματα;

Σὲ λίγο σύνοτηκε δὲ σιλουέττα καὶ τότε κατέβηκαν τὰ μάτια μου στὰ νερά, ποῦ λαμποκοποῦσαν κι ἀστραφταν "κουβαλώντας τὴν δανεισμένη λάψη τους μακριά, πέρα κεῖ, ὅπου σὲ λίγο θὰ κλείνανε στὶς δροσερές τους ἀγκαλίες τὴν ἀσημένια τὴν θέα, ποῦ τώρα ἄρχισε νὰ τρέχει στοῦ οὐρανοῦ τὰ πλάτια.

Φωνὲς ἀκούστηκαν μέσ' στὸ λιμάνι, καὶ τότε πρωτάκουσα τὸν ἥχο τοῦ κουπιοῦ.

— Τό-νη, Τό-νη. Γνώρισα τῆς Νίνας τὴν φωνη, σηκωθῆκα πῆγα νὰ φωνάξω μὰ κόμπιασα καὶ βουβά τραβηγά κατὰ τὴ σκάλα, ὅπου τώρα σύμπτετο καίκι.

Calcutta 9) 10/05

KRISHNA

ΣΤΕΡΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Στὸν ἀκριβό μου φῦλο

Σπύρο Μ. Θεοτόκη

Πές μου κόρη μου, ωραία μου, πότε
Θὰ εὐτυχήσῃ καὶ πάλε δὲ ζωὴ μου,
Θὲ νὰ σμίξουν γλυκὰ δπως τότε
"Η πνοή σου μαζὶ κ' δὲ πνοή μου;

"Αχ, θυμοῦμαι τὰ βράδυα ἐκεῖνα,
Τοῦ Μαγιοῦ τὰ δροσάτα νυκτέρια,
Ποῦ κεῖ μένανε πέρα στὰ κρίνα
"Ως ποῦ ἔδιωχγε δὲ αὐγούλα τ' ἀστέρια.

Πόσα λόγια θερμὰ τῆς καρδιᾶς σου
Μὲ γλυκόλαια μ' ἔλεγες χείλη
Καὶ δὲ λάμψη αὐτὴ τῆς χαρᾶς σου
"Αγνὸ δάκρυ στὰ μάγουλα ἐκύλει.

Μ' ἀγαποῦσες δὲ ποιὰ εὐτυχία;
Μὲ κρατοῦσες σφιχτά εἰς τὰ στήθη,
Μὲ φιλοῦσες κι ἀγάπη συρανία
Στῆς ψυχῆς μου τὰ βάθη ἐχύνη.

Πλιὰ δὲ ωρίζει στὴ μαύρη καρδιά μου
"Η ματιά σου δλόφωτη ἀχτίδα·
Τρέχει, φεύγει μ' ἐσένα μαρνά μου
"Η γλυκειά τῆς ἀγάπης ἐλπίδα.

Σκληρή, τώρα τὸ νοῦ βασανίζω

Νὰ ξανοίξω^{το} δὲσένα τὶ φταίω,
Μὰ δὲ βρίσκω^{το} τὸ λάθος, κι ἀρχίζω
"Απ' τὴν θλίψη^{το} μὲ πόνο νὰ κλαίω.

"Αν τὰ στήθη^{το} δὲσένα σβυμένα
"Οσα είλα γιὰ σένα τραγούδια,
Μάσε τόσα στοὺς κήπους γιὰ μένα"
Στὸ γενρόν μου νὰ φέγγεις λουλούδια.

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

Στὸ τελευταίο φυλλάδιο τῆς «Συγχριτε» τῆς Μόσχας δ συνεργάτης μας κ. Μιχ. Λυκιαρδόπουλος μιλῶντας γιὰ τὰ «Ρούσσικα Διγόματα» (τόμ. Β') τῆς Βιβλιοθήκης Μαραζῆ, γράφει τάχθούθι:

Στὴν Ἀθήνα βγῆκε δὲ Β' τόμος τῆς σειρᾶς ἀπὸ τὰ Ρούσσικα δηγόματα, τὰ μεταφρασμένα ἀπὸ τὸν κ. Λέφα. Στὸν τόμο, αὐτὸς βρίσκουνται ἔργα τοῦ Γκόγκολ (οἱ ακτηματίαι τοῦ παλαιοῦ αἰώνα), δ «Μανδίας», δηγόματα «περὶ τοῦ πόνου ἐμάλλωσεν δὲ Ίβαν Ίβανούς μὲ τὸν Ίβαν Νικηφόροβιτς», «Τὸ σημειωματάριον τοῦ τρελλοῦ», τοῦ Λέρμοντωφ («Τάμα» οἱ μοιρολάτρης «Άσκι-Κυρίπ», οἱ «τρεῖς φοίνικες»), τοῦ Τουρκικένεφ («Μουμοῦ», «Στούκ... Στούκ... Στούκ...»), Πούναματα «ἐν λόγῳ πεζῷ —!!!—») καὶ τοῦ Λεσκόβι (τὸ «περιδέραιον τῶν Μαργαριτῶν» καὶ «οἱ αὐτοσχεδιασταί»). Άν κρίνουμε ἀπὸ τὸν πρόλογο τοῦ θιβλίου, φαίνεται πώς ἡ μεταφραστὴς θίλησε νὰ γνωρίσει τοὺς ἀναγγόστες του μὲ καθένα ἀπὸ τοὺς τέσσερες αἰτούσες συγχριτικές, ποὺ εἶναι πιὸ πολὺ γνωστοὶ στὴν Ἑλλάδα, αὐτὰ δὲς ποὺ μεταφρασε δὲν εἶναι καὶ τὰ πιὸ χαραχτηριστικὰ ἔργα τοῦ καθενὸς ἀπ' αὐτούς. Μὰ καὶ τοὺς συγχριτικές δὲν τοὺς διάλεξε μὲ προσοχή, γιατὶ ξεχάστηκε ἔνας γίγαντας τῆς Ρούσσικης φιλολογίας, δ Δοστογιέφτκι, καὶ στὴ θέση του βάθηθηκε δὲ Λεσκόβι, συγχραφέας διέτερης σειρᾶς.

"Οσο γιὰ τὴν μεταφραση μποροῦμε νὰ ποῦμε πώς ἔχει δῆλα τὰ προτερήματα κι δῆλα τὰ ψεγαδία τῆς μεταφραστικῆς, τέχνης τοῦ κ. Λέφα: δέσο ἀπὸ τὴν μεριά εἶναι πιστὴ στὸ πρωτότυπο, καμψιμένη μ' ἐπιμέλεια καὶ μὲ γνωστή, τόσο ἀπὸ τὴν ζέλη μετριαὶς δὲν εἶπληρώνει τὸν κύριο σκοπὸ τοῦ θιβλίου — νὰ μποροῦνε δηλητικά νὰ τούς μεταχειριστοῦνε καὶ νὰ ὀφεληθοῦνε δὲπ' αὐτό. — Μεταφρασμένα τὰ δηγόματα στὴν νεκρή, φεύτικη καθαρεύουσα, στὴν καρρικατούρα τῆς ἀρχαίας γλώσσας, ποὺ νὰν τὴν μεταχειρίζεται κακενεὶς σήμερα στὴν Ἑλλάδα, καὶ μάλιστα στὴ φιλολογία, εἶναι ἀναγρονισμός, μεταχρασμένα λοιπόν τὰ Ρούσσικα δηγόματα στὴν φεύτικη αὐτὴν γλώσσα, εἶναι ζήτημα δὲν μπορέσουνε δῆλοι νὰν τὰ διαβάσουν, καὶ μάλιστα οἱ μεγάλοι: λαχικοί κύκλοι. Ο κ. Λέφας ἔν καὶ πάσχεις μ' δῆλα τὰ δυνατά του νὰ θέψει τὶς ζωντανὲς σκέψεις κ' ίδεες σὲ νεκρές φόρμες. δὲν τὰς κατάφερε πάντα, γι' αὐτὸς κι ἀναγκάστηκε ποῦ καὶ ποῦ (στὸ δήγημα λ. χ. «περὶ τοῦ πόνου ἐμάλλωσεν δὲ Ίβαν Ίβανοβιτς κτλ.» στὸ «Σημειωματάριο τοῦ Τρελλοῦ», στὶς «τρεῖς φοίνικες») νὰ μεταχειριστεῖ τὴν «χυδαία» δημοτική, τὴν ἀληθινὴ γλώσσα τοῦ Ελληνικοῦ Εθνους, δὲν καὶ διόρθωσε γιὰ μὴν κρατηθεῖ καὶ νὰ μὴν προσπαθήσει νὰ κέζευγεται τὴν ζωντανὴ γλώσσα ντύνοντάς τηνε μὲ φευτοπατικά κουρέλια. Κι δίδινατο νὰ μπορέσει: δ Ρωμιός ἀναγνώστης, μέσα σ' δῆλη αὐτὴν τὴν ἀρχαιολογικὴ μούχλα, νὰ καταλάβει τὰ ἀπλὰ, διαδώντανα, ἔσοχα πεζὰ ποιήματα τοῦ Τουργκενέφ! Καὶ μάλιστα ἀνεντύχησε νὰ διαβάσει: τὰ ίδια αὐτὰ πεζὰ ποιήματα μεταφρασμένα ἀπὸ τὸν κ. Αγαθοκλῆ Κωνσταντ